

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/692/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714201838
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5714201838.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľa: Bohemia Factoring, s.r.o., so sídlom Praha 1, Malá Strana, ul. Letenská č. 121/8, Česká republika, IČO: 272 42 617, zastúpený splnomocneným zástupcom VRBA & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, ul. Sliezska č. 9, IČO: 35 918 225, proti odporcovi: P. X., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom W., V. D.. XXXX/X, neznámeho pobytu, zastúpený Obec Sučany ako opatrovníkom, o zaplatenie sumy 28.349,07 Kč s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9C/133/2014-96 zo dňa 10. augusta 2015, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 9C/133/2014-96 zo dňa 10.08.2015 návrh navrhovateľa zamietol. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Konštatoval, že dlh vo výške 28.349,07 Kč voči právnenému predchodcovi navrhovateľa - Unicredit bank Czech Republic, a.s., IČO: 64948242, Česká republika spočíva v prekročení povoleného úverového rámca. Právny predchodca navrhovateľa vyzval odporkyňu na uhradenie žalovanej sumy, avšak bezúspešne a preto odstúpil od zmluvy a svoju pohľadávku postúpil dňa 08.01.2013 navrhovateľovi. Po predchádzajúcom zrušení rozhodnutia, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý z dôvodu premlčania žalovanej sumy a to zo strany odvolacieho súdu (nepreskúmateľnosť rozsudku, potreba podrobnejšieho odôvodnenia prednosti aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka pred Obchodným zákonníkom v otázke premlčania, zaoberanie sa odstúpením od zmluvy zo strany právneho predchodcu navrhovateľa, súhlas s aplikáciou ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa /ďalej len „zákona o ochrane spotrebiteľa“) pokiaľ sa týka aplikácie Obchodného zákonníka, prípadne Občianskeho zákonníka, dospel k jednoznačnému záveru, že prednostné použitie Obchodného zákonníka na spotrebiteľské právne vzťahy a to aj v prípade úverov ako absolútnych obchodov upravených v Obchodnom zákonníku by znamenalo spochybnenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, ktoré sú voči Obchodnému zákonníku osobitnou prednostne použiteľnou právnou úpravou (lex specialis). Právna úprava spotrebiteľských zmlúv sa musí použiť aj na zmluvy, ktoré sú u nás upravené obchodným právom, keďže smernice Európskej únie kladú štátom explicitnú povinnosť zabezpečiť, aby sa ochranné opatrenia na ochranu práv spotrebiteľa neobchádzali, teda z toho jednoznačne vyplýva, že na daný právny vzťah je potrebné aplikovať Občiansky zákonník a s tým súvisiace aj ustanovenia o premlčaní. Súd vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení (§ 100 ods. 1, § 48 ods. 2, § 451 ods. 2, § 107 ods. 2 a ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa), prihladájúc

na premlčanie z úradnej povinnosti návrh navrhovateľa zamietol ako premlčaný, nakoľko právny predchodca navrhovateľa odstúpil od uzavretej zmluvy o úvere prípisom zo dňa 16.05.2010. Návrh bol podaný na súd až dňa 17.02.2014, teda po uplynutí 2-ročnej premlčacej lehoty. Pokiaľ odvolací súd v zrušujúcom uznesení prikázal zaoberať sa aj otázkou, kedy bolo odstúpenie od zmluvy doručené odporcovi, súd sa aj snažil vyriešiť túto otázku, a to dotazom na navrhovateľa. Tento súdu zaslal prefotenú doručenkou adresovanú odporcovi s dátumom zo dňa 05.10.2013, z ktorej však nevyplýva, že by sa jednalo o odstúpenie od zmluvy právnym predchodcom navrhovateľa. Tento doklad súd považoval za nevieryhodný z toho dôvodu, že dňa 05.10.2013 už právny predchodca navrhovateľa nevlastnil, nedisponoval pohľadávkou voči odporcovi, nakoľko svoju pohľadávku postúpil navrhovateľovi na základe zmluvy zo dňa 08.01.2013. Z toho teda logicky vyplýva, že doklad, o ktorom tvrdí navrhovateľ, že sa jedná o doručenkou, ktorá dokazuje doručenie odstúpenia od zmluvy odporcovi je nevieryhodný. Žiaden iný doklad súd nemal k dispozícii. Pri určení začatia premlčacej lehoty mohol súd vychádzať len z odstúpenia právneho predchodcu navrhovateľa datovaný dňom 16.05.2010, v ktorom bol určený dátum plnenia dňom 26.05.2010. Návrh na súd bol podaný dňa 17.02.2014. Navrhovateľ v konaní nepredložil žiadny relevantný dôkaz, že by odporca neobdržal odstúpenie od zmluvy okrem vyššie uvedenej doručenkou, ktorú súd vyhodnotil ako nevieryhodnú. Dátum doručenia odstúpenia od zmluvy nemohol bližšie ustáliť ani od odporcu, nakoľko tento sa zdržiava na neznámom mieste. Vzhľadom na danú dôkaznú situáciu ustálil, že odstúpenie od zmluvy bolo v mesiaci máj 2010. V tomto smere podľa názoru súdu bola dôkazná povinnosť na strane navrhovateľa. Jeho povinnosťou bolo preukázať, že pohľadávka nie je premlčaná. Navrhovateľ však dôkaznú povinnosť v tomto smere neuniesol, lebo nepreukázal, že by odstúpenie od zmluvy odporca v máji 2010 neobdržal a preto súd jeho návrh ako premlčaný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania, pretože odporca, ktorý mal úspech vo veci, si žiadne trovy konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu. Mal za to, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa súdu v rozsudku tiež chýba náležité zdôvodnenie použitia ustanovení Občianskeho zákonníka, nakoľko súd neuviedol žiadne konkrétne zákonné ustanovenie, ktoré by odôvodňovalo použitie ustanovení o premlčaní Občianskeho zákonníka ani žiadny konkrétny predpis. Súd sa obmedzil iba na konštatovanie, že: „Smernice Európskej únie kladú štátom explicitnú povinnosť zabezpečiť, aby sa ochranné opatrenia na ochranu práv spotrebiteľa neobchádzali...“. V prvom rade argumentáciu Smernicou bez bližšej identifikácie považoval za nedostačujúcu pre zdôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd neuviedol konkrétnu Smernicu, ktorou by bolo možné zdôvodniť použitie predpisov Občianskeho zákonníka o premlčaní. Tiež mal navrhovateľ za to, že argumentovať použitím akejkoľvek Smernice nie je správne, nakoľko smernice nie sú priamo záväzné pre fyzické a právnické osoby, ale zaväzujú len členské štáty Európskej únie implementovať právnu úpravu obsiahnutú v smerniciach do svojich právnych poriadkov. Z uvedeného vyplýva, že aj Slovenská republika ako členský štát Európskej únie musela - mala na základe určitej smernice Európskej únie prijať konkrétne opatrenia - konkrétne právne normy, ktoré sú priamo záväzné pre fyzické a právnické osoby. Považoval preto za nedostačujúce odvolávať sa na smernicu Európskej únie, ako to vo svojom odôvodnení urobil súd.

Navrhovateľ taktiež trval na predchádzajúcej argumentácii, že ustanovenia o premlčaní nie sú ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa, ktorú uviedol v predchádzajúcom odvolaní a s ktorou sa súd nezaoberal aj napriek tomu, že v uznesení Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.02.2015 sp. zn. 8Co/769/2014 výslovne uviedol, že je potrebné uviesť bližšie právne úvahy a použitie príslušných právnych noriem, na základe ktorých sa na spotrebiteľský vzťah založený zmluvou o úvere vzťahujú na premlčanie normy Občianskeho zákonníka.

Ďalej navrhovateľ vytýkal súdu, že sa nezaoberal ani zdôvodnením právneho posúdenia v zmysle ktorého dospel k názoru, že uplatňovaný nárok je bezdôvodným obohatením. Opätovne uviedol, že keďže daný záväzkový vzťah je absolútnym obchodom, je potrebné aj na zánik tohto záväzkového vzťahu (odstúpenie od zmluvy) aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko ani ustanovenia o odstúpení od zmluvy nemožno považovať za ustanovenia prijaté na ochranu spotrebiteľa či upravujúce vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Na rozdiel od úpravy odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa účinným odstúpením zmluva zrušuje od počiatku, odstúpením od zmluvy v obchodno-právnych vzťahoch podľa § 351 Obchodného zákonníka sa zmluva zrušuje a účinky odstúpenia nastávajú až momentom odstúpenia (ex nunc). Plnenie poskytnuté pred zrušením

zmluvy teda nie je plnením z neplatnej zmluvy a preto nie je možné na úpravu záväzku vrátiť poskytnuté plnenie po odstúpení od zmluvy, použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa navrhovateľa je potrebné na záväzkový vzťah založený zmluvou o úvere použiť ustanovenia Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých je premlčacia doba 4-ročná a mal za to, že jeho nárok premlčaný nie je, pretože návrh na vydanie platobného rozkazu bol súdu doručený v rámci 4-ročnej premlčacej doby. Navrhovateľ v odvolaní namietal aj to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tvrdil, že zaslal súdu fotokópiu doručky, z ktorej je zrejme z pečiatky aj z dátumu písaného rukou pri podpise preberajúceho, že odporcovi bol list doručený 19.05.2010. Považoval za nezrozumiteľné to, že súd považoval doručku za nedôveryhodnú pričom v rozsudku uvádza ako dátum doručenia 05.10.2013. Pečiatka pošty s dátumom 19.05.10 obsahuje síce následne aj číslo 13, avšak toto číslo nevyjadruje rok, ale číslo zmeny, teda číslo, ktoré s dátumom doručenia nesúvisí. Pri porovnaní pečiatok na iných doručkách je zrejme, že dátum tvorí prvých 5, resp. 6 číslic, v tomto prípade 19.-05.10.

Navrhovateľ navrhol preto rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že súd odporcu zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 28.349,07 Kč spolu s úrokom vo výške 2 % mesačne zo sumy 17.236,97 Kč od 09.01.2012 do zaplatenia v jeho prospech, prizná mu nárok na náhradu trov prvostupňového konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 eur, náhradu trov odvolacieho konania za zaplatený poplatok za odvolanie a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 333,78 eur, alternatívne rozsudok okresného súdu zruší a vráti vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Opatrovník odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaním napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolacie námietky v prvom rade spočívali v nenáležitom zdôvodnení použitia ustanovení Občianskeho zákonníka na premlčanie.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom okresného súdu, ktorý v danom prípade pri posudzovaní premlčania aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo sporným, že právny vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa - Unicredit Bank Czech Republic, a.s., Praha, Na Příkopě č. 858/20, IČO: 64948242, Česká republika a odporcom bol založený zmluvou o vydaní kreditnej karty z 23.09.2009. Zmluvou banka poskytla úver vo forme úverového limitu v čiastke 10.000,- Kč, ktorý bol oprávnený čerpať prostredníctvom kreditnej karty vydané dňa 13.10.2009. V danom prípade tak úverová zmluva bola uzavretá medzi navrhovateľom ako finančnou inštitúciou poskytujúcou, mimo iných služieb úvery a odporcom, ktorý nebol podnikateľom a úver nebral za účelom podnikania či výkonu povolania. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na znenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Aj keď má úverová zmluva nesporné charakter absolútneho obchodu, ktorý sa riadi režimom Obchodného zákonníka je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy a súčasnú súdnu prax aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. I keď súdna prax vo vzťahu k aplikácii Občianskeho či Obchodného zákonníka na premlčanie pri spotrebiteľských vzťahoch nebola jednotná, je potrebné túto v súčasnosti posudzovať aj v kontexte s aktuálnym znením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Novela ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá definitívne normatívne vyriešila otázku, či na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ust. Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude aplikovaný vždy, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, určenia zmluvnej pokuty,

uznania záväzku a podobne, aj keby spotrebiteľská zmluva bola upravená Obchodným zákonníkom. Hoci táto novela je účinná až od 01.04.2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské vzťahy.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v súvislosti s preukázaním doručenia odstúpenia od zmluvy odporcovi. Taktiež namietal nezaobranie sa ani nezdôvodnenie právneho posúdenia v zmysle ktorého dospel k názoru, že uplatňovaný nárok je bezdôvodným obohatením pričom podotkol, že na zánik záväzkového vzťahu (odstúpenie od zmluvy) bolo potrebné aplikovať opäť ustanovenia Obchodného zákonníka.

Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že právny predchodca navrhovateľa odstúpil od uzavretej zmluvy o úvere prípisom zo dňa 16.05.2010. V konaní navrhovateľ predložil doručku o prevzatí odstúpenia odporcom, pričom okresným súdom bol konštatovaný ako deň doručenia 05.10.2013. Doklad súd považoval za nevieryhodný z toho dôvodu, že dňa 05.10.2013 už právny predchodca navrhovateľa nedisponoval pohľadávkou voči odporcovi, nakoľko ju postúpil na základe zmluvy zo dňa 08.01.2013. Napriek uvedenému okresný súd ustálil doručenie odstúpenia mesiacom máj 2010, kedy došlo k vyhotoveniu oznámenia o odstúpení (16.05.2010). Navrhovateľ považoval konštatovanie súdu o doručení odstúpenia dňom 05.10.2013 za nesprávne. Tvrdil, že týmto dňom je 19.05.2010. Oboznámením sa s obsahom spornej doručky aj odvolací súd konštatuje, že dátum uvedený okresným súdom je neprávny a za deň doručenia je potrebné považovať deň 19.05.2010. V tejto súvislosti vychádzal z čl. 13.8 Všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého „písomnosti uložené na základe dohody s Klientom pre Klienta na príslušnom pracovisku Banky sa považujú za doručené dňom ich vyzdvihnutia; inak sa považujú za doručené 10 bankovým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom boli pre Klienta na príslušnom pracovisku Banky uložené“. V predloženej zmluve v časti „Údaje banky“ je v poznámke uvedené „kartu i výpisy na pobočku 7017“. Vzhľadom na uvedené bolo ako vyplýva z doručky podanie predstavujúce odstúpenie od zmluvy o vydaní kreditnej karty z 16.05.2010 doručené odporcovi na označenú pobočku a to dňom 19.05.2010.

V konaní bolo tak preukázané, že navrhovateľ od spornej úverovej zmluvy účinne (§ 517 ods. 1, § 48 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) listom zo dňa 16.05.2010 odstúpil z dôvodu porušenia povinností odporcu spočívajúcich v nezaplatení splatnej pohľadávky banky riadne a včas. Zanikol tým právny dôvod a na základe ustanovení § 451 ods. 2 a § 457 Občianskeho zákonníka vzniklo navrhovateľovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške dlhu z úverovej zmluvy. Nakoľko k účinnému odstúpeniu od zmluvy došlo dňa 19.05.2010 a návrh na začatie konania bol podaný na súd až dňa 17.02.2014, teda po uplynutí 2-ročnej premlčacej lehoty, aj odvolací súd zhodne s okresným súdom musel konštatovať nedôvodnosť návrhu navrhovateľa v dôsledku premlčania.

S prihliadnutím na uvedené okresný súd na odstúpenie, ako aj jeho účinky správne aplikoval ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa zmluva od začiatku zrušuje a účastníci sú povinní si vrátiť navzájom len poskytnuté plnenie. Na tomto závere nič nemení ani navrhovateľom tvrdená špecifická úprava obsiahnutá v ustanoveniach Obchodného zákonníka (§ 506), keď ako už bolo uvedené vyššie, je na daný vzťah potrebné prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na spotrebiteľský charakter záväzkovoprávneho vzťahu.

Z týchto dôvodov odvolací súd odvolanie navrhovateľa nepovažoval za dôvodné a rozsudok okresného súdu vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnil a ani z obsahu spisu nevyplýva, že by mu tieto boli vznikli. Odvolací súd preto rozhodol, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.